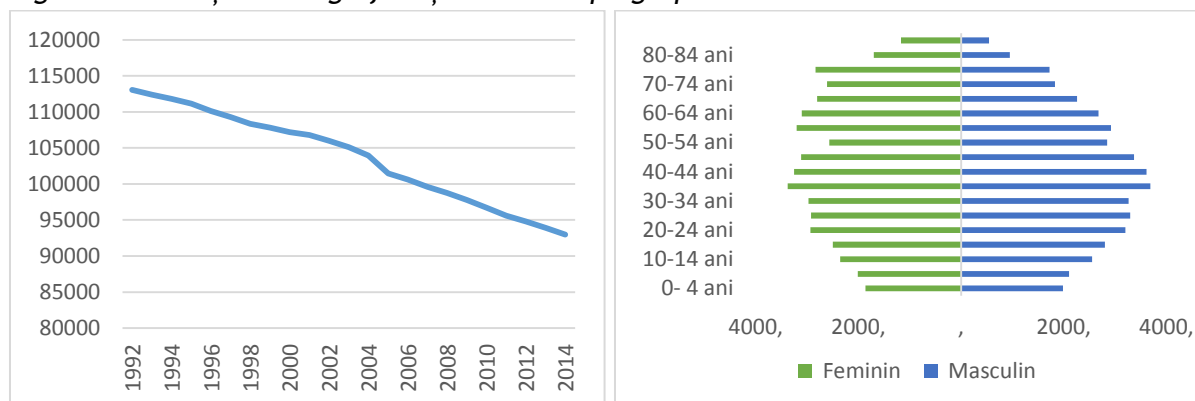

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Teritoriul acoperit de GAL Calafat include 19 localități din partea de vest și sud-vest a județului Dolj: orașul Calafat, comunele Caraula, Cetate, Ciupercenii Noi, Desa, Galicea Mare, Giubega, Ghidici, Izvoare, Maglavit, Moțăței, Orodol, Perișor, Piscu Vechi, Plenița, Poiana Mare, Seaca de Câmp, Unirea, Vârtop și o localitate din estul județului Mehedinți: Salcia. Suprafața acestuia însumează 1.535,82 km² și este compact amplasat în cadrul județelor Dolj și Mehedinți. Zona urbană cuprinde localitatea Calafat, cu o suprafață de 137,61 de hectare și o populație de 17.336 de locuitori. Prin urmare, în cadrul parteneriatului, zona urbană reprezintă 19,3% din punct de vedere al populației și 5,1% din teritoriu în ceea ce privește întinderea teritorială.

În cadrul acestor unități administrative locuiesc 89.939 persoane conform Recensământului Populației și Locuințelor 2011. Dimensiunea medie a populației în teritoriul GAL este de 4.646,3 de locuitori, valoare mai mare comparativ cu media județelor Dolj (3.096,7) și Mehedinți (2.394,9) ca urmare a prezenței unor localități mai populate ca orașul Calafat (17.366), Poiana Mare (10.740), Moțăței (6.935), Cetate (5.368) sau Ciupercenii Noi (5.274). Densitatea medie a populației este 58,56 locuitori/km².

Figura 1. Evoluția demografică și structura pe grupe de vârstă în anul 2015 la nivel GAL

Sursa: Institutul Național de Statistică, link:

<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP107D>

➤ **SDL demonstrează conformitatea cu C.S. 1.1 prin faptul că teritoriul acoperit de parteneriat are o densitate medie a populației mai mica de 75 loc/km².**

Din punct de vedere demografic, trendul pe termen lung este negativ, ceea ce va reprezenta un dezavantaj cert pentru societatea și economia locală pe termen mediu și lung. „Piramida populației” (populația distribuită pe grupe de vârstă) indică faptul că populația din teritoriul GAL este distribuită relativ egal între tineri (0-24 de ani: 24.321), populația adultă (25-64: 50.201) și populația de peste 65 de ani (18.441).

Conform datelor disponibile din Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, structura populației în funcție de etnie arată prezența populației rome (4,6% - 4.146 de persoane) în cadrul teritoriului. Cele mai mari comunități etnice în raport cu populația totală localităților se regăsesc în Caraula (30,5%), Vârtop (27,5%) și Cetate (17,1%). De asemenea, analiza teritoriului din punct de vedere religios indică faptul că teritoriul este caracterizat de tradiții, obiceiuri comune, populația fiind majoritar creștin-ortodoxă (96,1%).

Analizând indicii dezvoltării umane locale (IDUL), se observă că există o anumită polarizare în localitățile din GAL Calafat, indusă de infrastructura existentă dar și de condițiile economice individuale. Indicele variază de la minimumul de 34,62779 în localitatea Caraula până la 74,41166 în localitatea Calafat, ambele din județul Dolj. Mai exact, în 15

din cele 20 de localități (Caraula - 34,63; Cetate -47,82; Ciupercenii Noi - 52,94; Galicea Mare - 49,76; Ghidici - 50,71; Giubega - 46,98; Izvoare - 41,53; Maglavit - 52,57; Moțaței - 52,18; Orodol - 43,43; Perișor - 38,61; Piscu Vechi - 53,24; Salcia - 46,29; Seaca de Câmp - 45,24; Unirea - 50,45), valoarea IDUL este mai mică de 55, ceea ce indică o zonă săracă. Privit la nivelul întregului teritoriu, media acestui indicator este de 50,35, ceea ce cataloghează acest teritoriu ca fiind o zonă săracă. A se consulta în acest sens Anexa 2.

➤ *SDL demonstrează conformitatea cu C.S. 1.2 prin faptul că teritoriul acoperit de parteneriat cuprinde zone sarace.*

Din punct de vedere al accesibilității, localitățile componente GAL sunt situate în apropierea Municipiului Craiova (90 de km) și a centrelor urbane regionale Drobeta Turnu Severin (98 km), Caracal (138 km), Corabia (142 km) și Vidin din Bulgaria (10 km). Rețeaua rutieră locală este formată din drumul european E79 (Craiova-Calafat), drumurile naționale DN55A (Calafat - Bechet - Corabia), DN56A (Calafat - Drobeta-Turnu Severin) și mai multe drumuri județene care fac legătura între localitățile aferente teritoriului. Rețeaua rutieră este completată de liniile feroviare neelectrificate 912 și 913 dar și de podul feroviar și rutier care traversează Dunărea și ce leagă orașul Calafat de orașul Vidin din Bulgaria.

Legat de infrastructura de furnizare al serviciilor de internet de bandă-largă există 8 sate din 5 localități GAL în cadrul cărora există „zone albe”. Populația afectată de „zonele albe” se ridică la 9.510 de persoane conform datelor ANCOM (10,57% din populația totală).

Legat de infrastructura edilitara, populația locală nu beneficiază de aceleași condiții ca cele din mediul urban. După datele INS (în 2014), la nivelul teritoriului, nu există nicio localitate unde consumatorii au acces la distribuția de energie termică sau de gaze naturale. Privind sistemul de canalizare publică, acesta este disponibil în 5 din cele 20 de localități, totalizând o lungime de 115,8 de kilometri. În plus, în anumite localități precum Ciupercenii Noi, Ghidici, Orodol, Piscu Vechi, Poiana Mare și Unirea (6 din cele 20 de localități din teritoriu) consumatorii nu au acces la o rețea de apă potabilă. La nivel județean, aceste deficiențe utilitare în mediul rural sunt de asemenea prezente: din cele 165 de localități din mediul rural din județele Dolj și Mehedinți, doar 57% beneficiază de rețele de distribuție a apei potabile, 6,7% de distribuția de gaze naturale și 13,9% de un sistem de canalizare public (calculare proprii conform datelor INS) și niciuna de distribuția de energie termică.

Legat de infrastructura sociala (educație, sănătate și cultură) teritoriul își păstrează coeziunea. Cea mai mare pondere a populației în funcție de nivelul educațional e deținută de persoanele cu studii inferioare (26.033 persoane - 32%), urmat de cei cu studii primare (18.645 - 23%), liceale (17.633 - 22%), profesionale și de ucenicie (9.201 - 11%), fără școală absolvită (4.355 - 5%) și post-liceale (1.927 - 2%). Ponderea numărului persoanelor cu studii superioare este destul de redusă (aproximativ 5% din totalul persoanelor cu o vârstă mai mare de 10 ani), acestea fiind concentrate mai ales în orașul Calafat (peste 51% din totalul persoanelor cu studii superioare fiind localizate în această localitate).

Un motiv pentru care populația din teritoriu nu deține studii mai avansate este cauzat de faptul că infrastructura școlară locală este formată de unități școlare adresate învățământului primar și celui gimnazial (18 astfel de unități) și 5 licee localizate în Calafat (2), Cetate, Plenița, Poiana Mare. De asemenea, există o singură unitate post-liceală localizată tot în Calafat. Numărul unităților școlare sunt completate de prezența unei unități de învățământ preșcolar și de 51 de biblioteci publice, fiind înregistrați un număr de cititori activi de 13.656 conform datelor INS (15,2% din populația locală).

Infrastructură medicală este reprezentată conform datelor INS în 2014 de 152 de unități sanitare, în cea mai mare parte cabinete medicale (71, din care 57 sunt de familie, 13 sunt de specialitate și unul general), farmacii și puncte farmaceutice (43), cabinete stomatologice (18) și două spitale (unul în Calafat și celălalt în Poiana Mare). În 2014, personalul medical numără 707 de persoane: 144 de medici, 47 farmaciști, 24 de stomatologi și 434 de lucrători încadrați ca personal medical mediu.

Tabel 1. Repartizarea sectoarelor economice în cadrul economiei locale în 2014

Sectorul economic	Cifra de afaceri		Număr întreprinderi active		Număr mediu salariați	
	RON	%	Nr.	%	Nr.	%
Agricultură, silvicultură și pescuit	99.766.125	16,0%	93	14,2%	404	13,1%
Industrie	82.876.436	13,3%	69	10,5%	1.315	42,7%
Construcții	154.843.005	24,9%	30	4,6%	165	5,4%
Servicii	284.893.947	45,8%	464	70,7%	1.194	38,8%
Total	622.379.513	100,0%	656	100,0%	3.078	100%

Sursa: calculele autorului pe baza datelor Institutului Național de Statistică

În ceea ce privește economia GAL, datele statistice furnizate de unitățile județene ale INS, indică faptul că activitatea economică locală se bazează în special pe sectorul serviciilor (45,8% din cifra de afaceri locală este realizată în acest sector economic de către 464 de întreprinderi ce cuprind 38,8% din forța de muncă salariată) și pe sectorul construcțiilor (privit tot din perspectiva cifrei de afaceri).

De asemenea, se observă că economia este compusă din 656 de unități active în care sunt angajate 3.078 de persoane. Microîntreprinderile (societățile comerciale cu 0-9 angajați și o cifră de afaceri de maxim 2 milioane de euro) dețin cel mai important rol în economia locală deoarece au cea mai mare cifră de afaceri agregată la nivel local și absorb cea mai mare parte a forței de muncă (37,3%), împreună cu o întreprindere mare din Calafat în domeniul fabricării prin tricotare sau croșetare a articolelor de îmbrăcăminte. Conform datelor INS și prelucrate de autori, rata șomajului medie este de 9,6% în anul 2015, existând localități precum Vârtop (27,9%) Caraula (25,9%), Seaca de Câmp (23%), Cetate (18,4%) sau Salcia, unde rata șomajul este foarte ridicată în raport cu media națională.

Tabel 2. Statistica întreprinderilor la nivel local în funcție de numărul de angajați în 2014

	Cifra de afaceri		Număr mediu de salariați		Număr unități active	
	RON	%	Nr.	%	Nr.	%
0 -> 9	234.856.522	37,7%	1.149	37,3%	612	93,3%
10 -> 49	176.082.939	28,3%	777	25,2%	39	5,9%
50 -> 249	174.429.691	28,0%	251	8,2%	4	0,6%
50 salariați și peste	37.010.361	5,9%	901	29,3%	1	0,2%
Total	622.379.513	100%	3.078	100%	656	100%

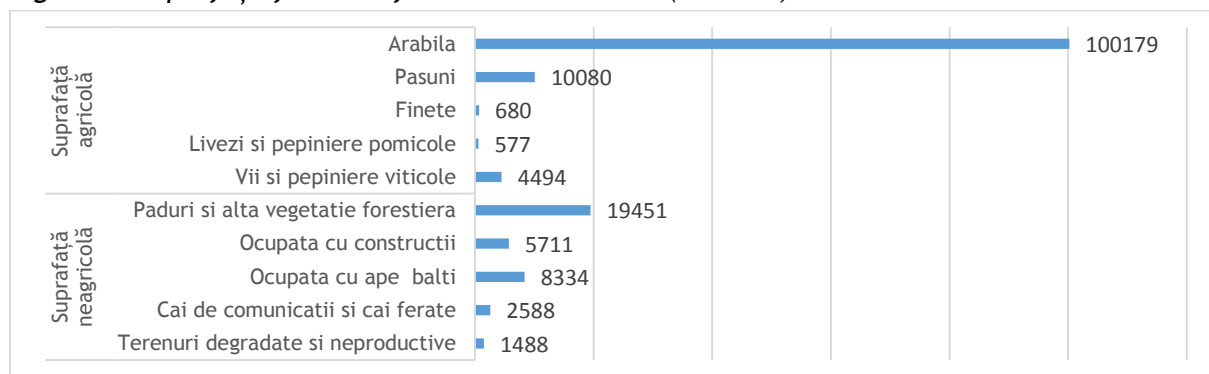
Sursa: calculele autorului pe baza datelor Institutului Național de Statistică

Conform Recensământului General Agricol 2010, din populația totală de 89.939 de locuitori, mai mult de două treimi (71,2% - 64.078 de persoane) au desfășurat activități economice în cadrul exploatațiilor agricole. În acest context, o analiză mai amănunțită a

sectorului agricol și agroalimentar este necesară pentru a defini corespunzător obiectivele și instrumentele de intervenție a Strategiei de Dezvoltare Locală.

Fondul funciar la nivelul GAL este alcătuit preponderent din suprafața agricolă (75,5%), din care arabilă 64,2%, dar și de suprafețe restrânse de pășuni (6,6%), păduri și alte vegetații forestiere (12,7%) sau alte suprafețe. Suprafața agricolă este utilizată de 30.515 de exploatații agricole iar suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pentru o exploatație agricolă este de 3,66 hectare. Conform Recensământului General Agricol 2010 producția exploatațiilor agricole este împărțită în trei categorii: 13,7% dintre acestea se ocupă numai cu producția agricolă, 10,1% se ocupă numai cu producția zootehnică și 76,2% au o producție mixtă. Preponderența exploatațiilor cu producție mixtă indică o specializare redusă și faptul că o mare parte din acestea nu sunt integrate pe piață agricolă, utilizând o mare parte din producție pentru auto-consumul gospodăriilor.

Figura 2. Suprafața fondului funciar în anul 2014 (hectare)

Sursa: Institutul Național de Statistică, link:

<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AGR101B>

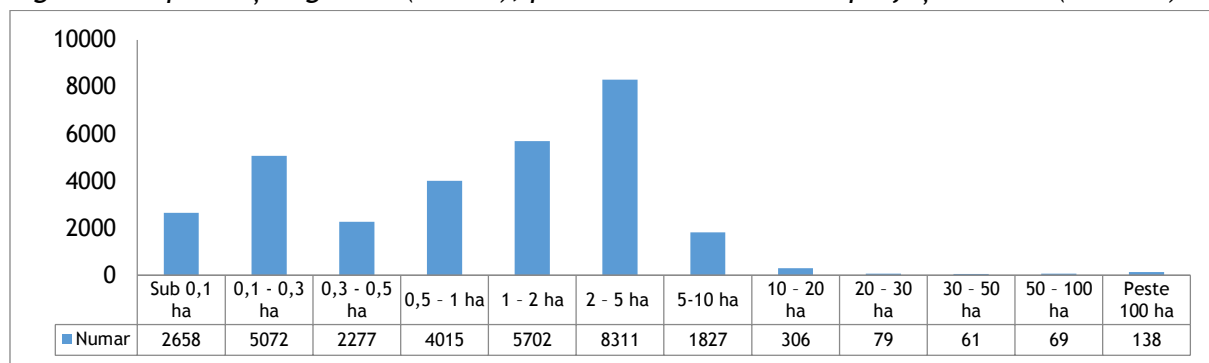
Producția agricolă locală este avantajată de clima și relieful teritoriului, dar și alte elemente naturale potrivite activității agricole și agroalimentare. Conform datelor MADR (anexele 8, 9 și 10 din cadrul Măsurii de finanțare 121 - Modernizarea exploatațiilor agricole, PNDR 2007-2013), la nivelul teritoriului GAL Calafat există potențial ridicat în majoritatea localităților pentru producția de porumb, mazăre, fasole, rapiță, tutun și legumicultură dar și pentru producția pomicolă (piersici, gutui, nectarine, migdale și caise în special) iar în unele localități sunt îndeplinite condițiile pentru producția viticolă (Cetate, Galicea Mare, Giubega, Maglavit, Moțăței, Plenița, Unirea și Salcia). În ceea ce privește sectorul zootehnic există potențial ridicat pentru producția principalilor specii (taurine, porcine, ovine sau păsări), în special în localitățile Galicea Mare, Giubega, Izvoare, Maglavit, Moțăței, Orodol, Perișor, Plenița, Seaca de Câmp, Vârtop și Salcia.

De asemenea, există la nivelul localităților din teritoriul GAL perspective ridicate de procesare a produselor vegetale și a celor animale. Conform datelor MADR, în afara de câteva excepții evidențiate în anexa statistică, capacitatea de prelucrare vegetală sau animală ca raport din capacitatea de producție este mai mare de 90% în cazul: laptelui colectat și industrializat; abatorizarea și prelucrarea bovinelor, ovinelor și caprinelor față de greutatea totală a acestora; capacitatea de prelucrare a cerealelor și a oleaginoaselor, dar și a strugurilor în unele localități. În ceea ce privește capacitatea de depozitare a cerealelor și oleaginoaselor și capacitatea de producție a plantelor medicinale, există un potențial cuprins între 50% și 90% de prelucrare/depozitare din producția totală.

Făcând abstracție de factorii naturali, productivitatea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL depinde de doi factori determinanți: *gradul de instruire a șefului de exploatație* și *nivelul de mecanizare* de care fermele dispun. Pentru primul aspect, nivelul

de instruire al șefilor exploatațiilor agricole se bazează în proporție covârșitoare numai pe experiența practică agricolă (media la nivelul comunelor este de 97,76%), urmat de o mică pondere a șefilor de exploatație ce au o pregătire agricolă de bază (1,86%) și cei cu pregătire agricolă completă (0,7%). Pentru gradul de mecanizare, media exploatațiilor agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole în proprietate este de numai 14,42%, ceea ce arată un nivel foarte scăzut al înzestrării tehnice și tehnologice a fermelor locale, fapt ce generează o eficiență a producției slabă. Nivelul de fragmentare al exploatațiilor agricole este unul foarte ridicat, ceea ce face afectează rentabilitatea acestora prin prisma mai multor canale: posibilitățile reduse de implicare pe piață la nivel individual, costuri totale medii mai mari în comparație cu fermele dezvoltate, capacitate redusă de a beneficia de economii de scală, resurse financiare insuficiente pentru contractarea unor credite pentru investiții în mașini sau utilaje agricole etc.

Figura 3. Exploatații agricole (număr), pe clase de mărime a suprafeței totale (hectare)

Sursă: Recensământul General Agricol 2010; link:

<http://www.rga2010.djsct.ro/inceput.php?cod=7&codj=16>

Există anumite limite ale agriculturii și în ceea ce privește constrângerile naturale. În 18 din cele 20 localități sunt prezente mici porțiuni ale terenurilor agricole cu deficiențe ce afectează productivitatea agricolă: terenuri cu deficit de apă, terenuri agricole cu drenaj slab, terenuri agricole cu soluri nisipoase, argiloase, organice, alcaline și salinize.

Ca relief, GAL Calafat se găsește situat într-o regiune de șes, respectiv în Câmpia Română, la sud-vestul Câmpiei Olteniei. Câmpia Română (a Dunării de Jos) situată pe partea stângă a Dunării, este mărginită la nord de Piemontul Getic, Subcarpați și Podișul Moldovei. GAL aparține zonei climatice temperate, cu influențe mediteraneene și submediteraneene datorită poziției sud - vestice. Principalele resurse naturale sunt solurile fertile, favorabile practicării agriculturii, resurse forestiere. Legat de resursele de apă subterane și supraterane, rețeaua hidrologică aparține sistemului hidrografic al Dunării.

Din punct de vedere ecologic, există trei situri de importanță comunitară Natura 2000: (1) „Ciuperceni - Desa” (cod identificare: ROSCI0039) ce se întinde pe teritoriul administrativ al localităților Calafat (71,26 km² din localitate acoperit de sit), Ciupercenii Noi (103,82 km²), Desa (76,18 km²), Ghidici (17,58 km²), Piscu Vechi (39,18 km²) și Poiana Mare (78,2 km²); (2) „Dunărea la Gârla Mare - Maglavit” (cod de identificare: ROSCI0299) localizat pe raza localităților Calafat (6,67 km²), Cetate (15,84 km²) Salcia (12,1 km²) și Maglavit (18,67 km²); precum și situl (3) „Silvostepa Olteniei” (cod de identificare: ROSCI0202) aflat pe raza localităților Orodol (sub un hectar), Perișor (31,42 km²) și Plenița (8,55 km²). Aceste situri naturale, alături de cele 39 de monumente istorice atestate de Ministerul Culturii pot reprezenta vectorii dezvoltării turismului rural și celui istoric.

➤ *SDL demonstrează conformitatea cu C.S. 1.3 prin faptul că teritoriul acoperit de parteneriat cuprinde zone Natura 2000.*